

Za mir u svijetu i mir s tobom, prijatelju

*In memoriam: VLADIMIR PALEČEK**

Tako je, tim riječima čovjek od kojeg se opraštamo svakoga oslovljavao pri susretu ili pri razgovoru telefonom. Uporno, stereotipno, uvijek jednako.

Evo nas danas, pred njim, u posljednjem zbogom, ne možemo ništa bolje reći, ništa primjernije od

MIR S TOBOM, DRAGI VLADIMIRE.

Što reći u ovoj prigodi, prije Velikog petka u bijeli Uskrs, u proljeće koje je stiglo i kojem se i on radovao. U vremenu u kojem se veselio promjenama, širenju obzora nade, slobode.

Ovdje, gdje svatko od nas pred smrću stoji u grču, kad svatko od nas svoju patnju, zebnju i strah produbljuje do kataklizme, pred smrću jednog od nas. Kad jednoga nema, kao da je svijet nenapučen, osiromašen.

Odlazi čovjek koji je živio i zračio svoju vjeru, koji je druge tješio riječima

TREBA SAMO SKLOPITI RUKE.

Bio je optimist unatoč teškoćama, vjerovao je usprkos sumnjama, borio se, premda neshvaćen od mnogih, pomagao je i kad sam nije imao, hrabrio je i kad se sam mogao kolebati. Imao je veliku snagu koju je crpio iz svoje potpune vjere u Boga, vjere u kojoj se ni smrti nije bojao jer je ona za nj samo prijelaz u drugo, onozemaljsko stanje.

Sada je tu pred nama sklopljenih ruku i očiju. Uvjeren da je u svojih pedeset godina učinio nešto što, u tome gdje je on djelovao, nije učinio nitko drugi prije njega. Tako se potvrdio da je OSOBA, PERSONA, LIČNOST, da je bio osebujan, osobit, neobičan, drukčiji, neponovljiv.

Sad, kad je postao plijen smrti, kad napušta ovu smrtnu dolinu, sjetimo se na trenutak onoga što je činio, kakav je bio, čemu je težio, što ga je resilo.

* 26. X. 1940. Zdenci/Orahovica — 7. IV. 1990. Zagreb
Oproštajni govor: Mirogoj, Zagreb 11. IV. 1990.

Bio je čovjek iz naroda, seljak iz ravne Slavonije, iz Zdenaca, gdje se rodio prije pedeset godina, da bi se obrazovao i školovao za inženjera poljodjeljstva. Iz zemlje kojoj je bio blizak, prirode kojom se bavio, izrastao je u poznavaooca koji bi htio popraviti ono što čovjek čini s prirodom. U devetnaestoj godini, kako sam reče, rodila se ideja da napiše malu knjižicu. Pisao je: »Neki stručnjaci odgovarali su me, tvrdeći da trebam postići vrhunac sigurnosti, koji se ustvari ne može postići, a tek onda pisati. To me je izvjesno vrijeme obeshrabrilo. No kako sam silno želio da napišem ovu knjigu, napustila me bojazan o lošoj kritici, a sve više osvajala misao: ČOVJEK SE NEĆE USTREMITI NA ČOVJEKA O ČOVJEČANSTVU... Tako je djelo ipak napisano. Moja je želja da s ovom knjižicom što više zainteresiram mlade ljude za prirodu i nauku, a specijalno za kulturno bilje. U njoj sam opisao kako ponekad u nauci nove stvari mogu graditi i obični ljudi, a ne samo poznati stručnjaci.« Tako je pisao Vladimir Paleček, kao student druge godine agronomije Sveučilišta u Zagrebu, u omanjoj knjižici pod naslovom MLADI PRIRODNJAK, tiskane u Zagrebu 1962. Iskazao je on svoje znanje, prikazao je i talijanske sorte pšenice, ali i svoje prve križance, tako poznate pod nazivom H 23, H 19, P 23/5 kao PALEČEKOVI KRIŽANCI.

Bio je čovjek duha, umni djelatnik katolik. Svoju Krunicu mira, na koju je bio posebno ponosan, razaslao je po svijetu, sretan jer su je prihvatili u mnogim dijelovima. A sam je vodio Krunicu mira u crkvi Sv. Petra i u crkvi Krista Kralja. Molio je sa svojom djecom, prolazio Križni put u Mariji Bistrici i Jeruzalemu, što mu je davalo posebnu snagu.

Bio je PISAC neobičnih knjiga: *Put humanizma je put mira* objavljuje kao publikaciju *Međunarodnog fonda »Gladno dijete«* s motom *Maksima Gorkog: Pisac treba da piše, kad svijetu ima nešto da kaže*. Vladimir Paleček je imao što reći i rekao je to, svojom porukom i posvetom: »Vama, djeco, koja ste slabim ručicama kucala na zvono mira i humanizma, vama koji ste umrli goli, bos i gladni, vama koji ste žrtve sjaja i bijede civilizacije«.

Knjiga *Rat protiv gladi* prevedena je i na engleski, doživljava tri izdanja i dopire daleko u svijet, kao i njezin autor.

Najnovija mu je knjiga *Pravo na život prije rođenja*, neobična knjiga puna poruka, stravičnih slika, pisama, s *Deklaracijom o pravima nerodenog* na nekoliko jezika.

Ostavio je iza sebe rukopis *Iskušenja*, koji ćemo posthumno objaviti ako rukopis uspijemo pronaći i sastaviti.

Knjiga koju je najviše volio, koja nosi najviše osobnog, ima znakovit naslov: *Kristijan, mali bijeli mrav*. Ako je ona autobiografska, onda svjedoči o velikoj patnji ovog dragog čovjeka, malog bijelog mrava Kristijana. On piše:

»Ja sam nevin, nikom ništa našao nisam učinio samo sam pomagao malim mravima i nekim drugim životinjama.« On zna da je *»primjena sile znak slabosti.«* Njegove poruke vrijede i danas ovdje:

»Mir s vama, ljudi dobre volje, ne gazite jedni druge, ne gazite male bijele mrave, jer je ljubav cijena našeg opstanka.« I nastavlja:

»Neka mi bude oprošteno za sve što sam loše učinio u svom malom mravljem životu i neka mi bude dato dovoljno snage da ne pokleknem pred nepravdom.«

Bio je čovjek ideja. MIR, LJUBAV I ŽIVOT tri su osi, tri stožera njegovih misli i djela. DJECA I ŽRTVE, GLAD I BIJEDA. To ga je činilo vodećim viktimologom u svijetu. Na Kongresu u Zagrebu 1985. izazvat će bijes radikalnih građanskih pokreta svojim idejama da život počinje od rođenja, da su nerodeni najčešće i najnezaštićenije žrtve u ovom svijetu, da ih i medicinska praksa i znanost žrtvuju i predaju industriji za kozmetiku i za kvaziznanstvene pokuse na živim ljudskim bićima.

Bio je ČOVJEK AKCIJE. Osnovao je MFGD i Međunarodnu misiju znanosti i mira. U novije vrijeme Međunarodni komitet za zaštitu nerodene djece.

Dopisuje se s danskim i jordanskim kraljem, s vodećim državicima svijeta. Piše mu i Reagan i Gorbačov, Makarios i Njerere, Reza Pahlavi i Sadam Husein, Desmond Tutu i Waldheim, njemački kancelari, Senghor. Pisao mu je i Hrvat koji je dosegao najviši položaj u crkvenoj hijerarhiji. Nitko ga od njega nije bolje opisao i ocijenio njegovo kapitalno djelo.

»S osobitim zadovoljstvom pratim rad MFGD-a, čiji ste Vi ZAČETNIK I AKTIVNI POBORNİK. Znam da to nije lako i da svaki dan nailazite na brojne poteškoće, jer mnogi ljudi koji žive u izobilju ne mogu shvatiti Vašu borbu protiv gladi.

Osobito sam ponosan što je ta humana inicijativa potekla iz naše zemlje i što tisuće paketa hrane i lijekova kreće u različite zemlje u razvoju s natpisom: BESPLATNA POMOĆ MEĐUNARODNOG FONDA GLADNO DIJETE, ZAGREB – JUGOSLAVIJA.

To nas sve skupa još više obvezuje da Vas pomognemo i podržimo.

Srdačno Vas pozdravljam,

Franjo kardinal ŠEPER«

Bio je svjetski putnik. U svojim misijama stigao je na Rog Afrike i u Bijafru, u obje Amerike i diljem Europe. Cipar i Sveta Zemlja bijahu njegova posljednja putovanja. S djecom. Kao da se htio oprostiti još jednom. I pomoliti.

Bio je zatočenik i progonjen čovjek. U uzama piše: SVAKO PROGONSTVO JE TEŠKO, ALI JE NAJTEŽE ONO ZBOG NEPRAVDE.

Bio je ODAN PRIJATELJ. Družio se sa mnogima, sretao se i dopisivao i s velikanima znanosti, kulture, politike, crkve.

S Majkom Terczijom, s nobelovcem Prelogom, kardinalom Šeperom, sv. ocem Papom imao je susrete na koje je bio ponosan.

Bio je nadasve DOBAR OTAC. Sve je podredio Vladimiri i Domeniku. Vodio ih je čestitosti i vjeri. Dijelili su s njim molitvu i križni put u crkvi i u životu. Vladimiru je poticao u njezinim pjesničkim tvorbama.

Bio je bez stana, bez stalnog posla, a radio je s čovječanstvom. Bio je dobar KRISTIЈAN, dragi bijeli čovjek.

NEKA JE SLAVA VLADIMIRU PALEČEKU!

Prof. dr. Zvonimir Šeparović,
rektor Sveučilišta u Zagrebu.